

Gents
Milieu
Front

Frontaal

Zomer
2026

Voedselbos
Zwijntjesbos

Nieuwe
GMF-voorzitter

Running wild
in Gent

fritz-kola®

fritz-kola®

06
Gent bij 50 °C

13
Ontmoet: Pol Cosmo

Gent en omstreken

06
beleid
Gent bij 50 °C

10
ontdek
Voedselbos
Zwijntjesbos

13
ontmoet
Pol Cosmo

14
hot topic
Toby loopt en
ontdekt

20
VOC Merelbeke

23
Roots: Su

Milieu inzichten

16
nieuws
Wissel GMF-
voorzitterschap

19
stadsnatuur
Groot avondrood

20
ontdek
Vogelopvang-
centrum Merelbeke

23
roots
Su uit Thailand

25
column
De kritiek van
Dominique

26
voortaan
Duurzaam
alternatief: Birdpen

28
Natuurweefselplanning

34
vrijwilliger Ludmila

Front van goodwill

28
dossier
Natuurweefsel-
planning
Bloemekenswijk

32
GMF-boekenclub
Niet alles is te koop
(Michael J. Sandel)

33
actie
Luistervink

34
vrijwilliger
Ludmila Andreoli

35 Jules

36 kalender

38 volg ons

39 over ons

Beestenpraat #2

Oei, liet ik je schrikken? Mijn gezoem is nochtans zacht, en met mijn dikke, donzige vacht doe ik werkelijk geen vlieg kwaad. Vanwaar toch die angst? Verwar je mij met een assertieve wesp of een Aziatische hoornaar misschien?

Bekijk mij maar eens op je gemak. Ja, kom lekker dichterbij. Ik zal je heus niet prikken. Hoogstens mijn lange tong uitsteken. Niet naar jou natuurlijk, maar wel om de heerlijke nectar uit diepe bloembuizen op te slurpen. De wilde kamperfoelie, dovenetels en vingerhoedskruid, mmm, hemels!

Misschien zag je wel dat ik al vroeg in het voorjaar rondvlieg. Ik kan dan ook mijn eigen warmte genereren door met mijn vleugels te trillen. Haha, dat terwijl andere insecten op dat moment enkel maar (t)rillen van de kou.

Helaas kan ik wel wat hulp gebruiken - net als vele andere insecten trouwens. Gelukkig heeft men dat in Wondelgem en het Rabot al goed door. Als 'Gents Beest' word ik er echt in de watten gelegd. Laatst nog, op de Dag van de Buren, hoorde ik vaak mijn naam gonzen. Bewoners van woonzorgcentrum De Liberteyt hadden zelfs speciale nectarbloemen gezaaid om die daarna uit te delen aan de burens. Bij vzw Kompas werden er heuse hommelnesten voor mij gebouwd. Wat een eer!

Wist je trouwens dat Gents kunstenaar Pol Cosmo de Gentse Beesten - en dus ook mij! - heel genegen is, en zelfs een prijs voorziet voor de winnende wijk? Toffe mens, hé! Je leert hem beter kennen op p. 13.

Veel leesplezier en zoemende groeten,

Tuinhommel
Wijkbeest van Wondelgem en Rabot-Blaisantvest

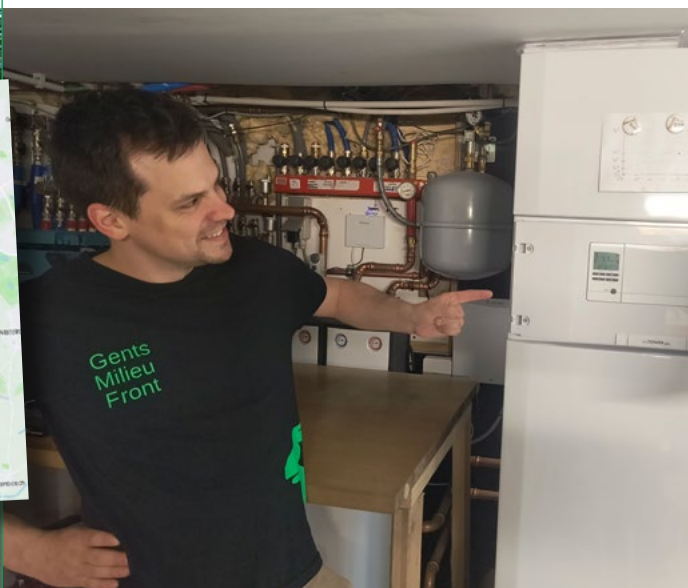

~~45~~ 7,2

Ooit beloofde het Pegasusplan de Gentenaars 45 kilometer nieuwe tramspooren. 23 jaar later blijft na het schrappen van de tramlijn naar het Parkbos van die ambitie weinig over: de Stad laat zich paaien met een vertraming van krap 7,2 km, zonder perspectief op meer.

'Bovendien maakt GMF voortdurend oneigenlijk gebruik van een democratisch recht'

In zijn tirade tegen GMF verkapt VOKA-topman Geert Moerman dat hij moeite heeft met inspraakrechten voor burgers en middenveldorganisaties. Bedankt om onze relevantie nog eens in de verf te zetten! Lees ons volledige antwoord op gentsmilieufront.be - De Gentenaar, 20 mei 2026

Fiets een beest

Die hangmat uit voor onze zomerwedstrijd!

Onze Gentse Beesten-campagne zit erop, maar GMF gaat er nog een heel jaar lang beestig tegenaan! Deze zomer trekken we je daarom je kot uit voor een toffe wedstrijd. Doe aan 'Strava art' en fiets of loop een Gents Beest bij elkaar! Een gierzwaluw, egel of boomblauwtje: kies een dier op gentsbeesten.be en ga ermee aan de slag. Hierboven zie je alvast een heerlijk voorbeeld van beestige Strava art, een 'rat race' in Den Bosch. De mooiste inzendingen verdienen eeuwig roem en een mooie prijs!

Stuur vóór 1 september je prestatie naar info@gentsmilieufront.be!

Jouw huis klimaatrobuust?

Kom naar de info-avond in jouw wijk

Gents MilieuFront gaat op tournee langs alle Gentse wijken met een klimaat-roadshow! Tijdens info-avonden in elke wijk tonen we hoe jij jouw woning van het gas kan afhaken door een warmtepomp te plaatsen, en tegelijk je huis en tuin klimaatrobuuster te maken. De specialisten van onze Milieudadvieswinkel en de Geveltuinbrigade zullen er praktische oplossingen aanreiken en tegelijk tonen dat elke stap telt. Hou de kalender in de gaten op gentsmilieufront.be of stuur ons een mail als je een uitnodiging wil. Om je nog beter te kunnen helpen bij de overstap naar een gasvrije woning doen we ook onderzoek in woningen waar er al (minstens één jaar) een warmtepomp is geplaatst. Hiervoor zoeken we nog mensen die zich in die situatie bevinden en hun ervaringen willen delen met ons. Interesse om mee te doen? Meld je aan via veerle@gentsmilieufront.be!

Wil jij helpen om onze tour bekend te maken in jouw wijk, of fungeren als energieambassadeur? Laat het eveneens weten via veerle@gentsmilieufront.be

Record: +15.000 fietsers rijden Gent in

GMF telt al 12 jaar fietsers, en de groei is spectaculair

Op 21 mei telden 44 GMF-vrijwilligers opnieuw hoeveel fietsers de Gentse ring kruisen. Het resultaat: 15.498 fietsers staken staken tussen 7 en 9 u. 's ochtends de R40 over richting centrum, een absoluut record! Dat is een stijging van liefst 70% sinds onze eerste telling in 2014. Niets toont beter aan dat investeren in fietsinfrastructuur loont. De Groendreef is met 1.675 fietsers de drukste invalsweg, met een fietslengte voorsprong op de Visserij (1.229) en de Dampoort (1.120). Zitten nog steeds in de lift: bakfietsen, populairder dan ooit: 726 dit jaar, 6% meer dan vorig jaar. Toch blijft veiligheid een probleem. De Gandastraat blijft levensgevaarlijk, aan de werven rond Gent Sint-Pieters is het chaos troef. En de politie? Die treedt amper op tegen autoparkeren op fietspaden of gevaarlijk inhalen. Zelfs bij defecte verkeerslichten tijdens de schoolspits zie je ze niet. GMF roept daarom burgemeester Mathias De Clercq op: werk samen met de politie aan échte fietsveiligheid. Gent verdient dat!

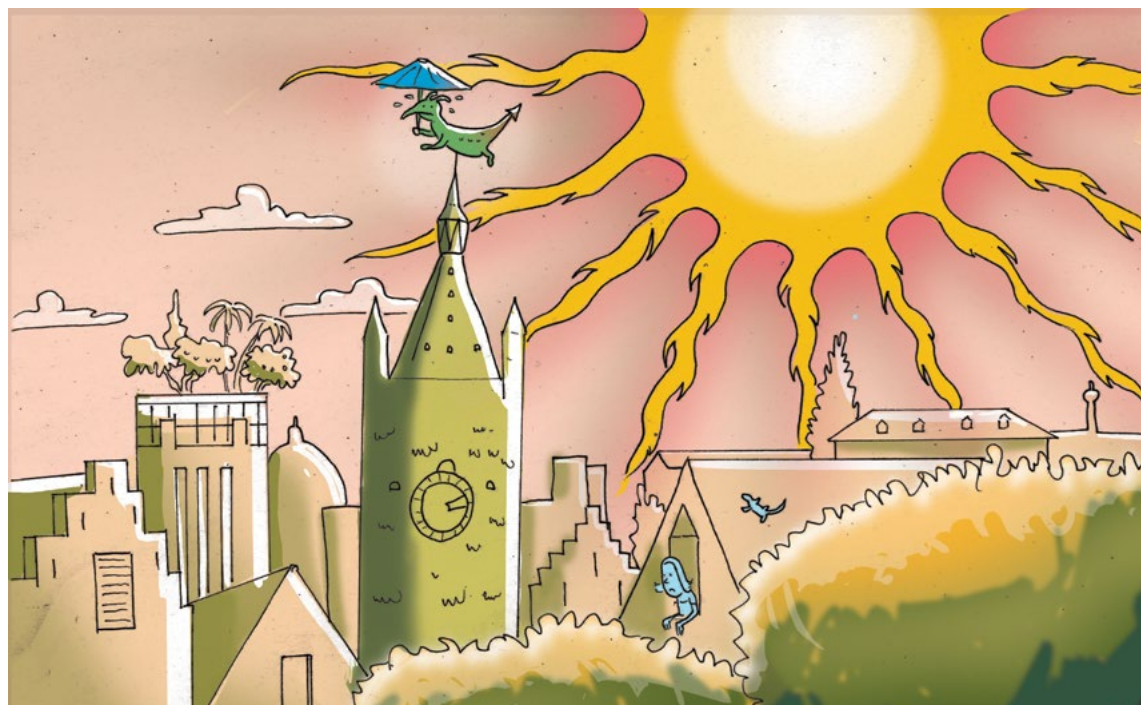
Bekijk alle cijfers op gentsmilieufront.be

Waarom ben jij bij GMF?

Vertel het ons en de wereld!

Het leven is nog altijd prachtig, da's zeker, maar toch zijn het tegelijk vreemde tijden. Ook bij ons komen middenveldorganisaties onder vuur te liggen, alsof er een trumpiaanse schaduw over Europa hangt. Daarom is het meer dan ooit belangrijk voor bewegingen als GMF om aan te tonen dat wij worden gesteund door onze achterban, en dat die vele duizenden mannen en vrouwen sterk is! In een zomercampagne willen we daarom getuigenissen verzamelen: waarom ben jij lid van GMF? Waarom vind jij het belangrijk dat wij bestaan, waarom zijn wij hier in Gent nodig?

Wil jij meewerken aan die campagne door een getuigenis in te spreken? Laat het weten via ine@gentsmilieufront.be

Wat als het vijftig graden wordt?

Parijse crisisoefening is ook leerrijk voor Gents Warmteactieplan

Wat als Parijs tijdens een hittegolf te kampen krijgt met temperaturen van 50 graden? Rond die vraag draaide de uitgebreide crisisoefening die de Franse hoofdstad heeft gemaakt. Omdat we in Gent het warm water niet opnieuw hoeven uit te vinden, bestudeerde GMF *Paris à 50 °C*, het omvangrijke rapport. *Gardez-vous!*

txt_Natan T'Joens, Bouke Billiet pix_Bart Van Besien

Vijftig, echt?

Ja, echt. Het is niet omdat het apocalyptisch klinkt, dat het sciencefiction is. Meerdere dagen van vijftig graden tijdens een al dan niet langdurige hittegolf zijn geen vergezocht idee. De wetenschappers die meewerkten aan de Parijse oefening hanteerden datasets van het IPCC, de gezaghebbende klimaatorganisatie van de Verenigde

Naties. Het is onwaarschijnlijk dat we deze extreme temperatuur voor 2050 meemaken. Maar daarna? Naarmate de doelstellingen van het Akkoord van Parijs minder

'Het is niet omdat het apocalyptisch klinkt, dat het sciencefiction is'

haalbaar worden, neemt de waarschijnlijkheid toe.

Koele klinieken

2050 is geen verre toekomst, zeker niet als je beleidsmatig denkt en maatregelen moet treffen rond bijvoorbeeld ruimtelijke planning. Bovendien moeten we uiteraard ook voorbereid zijn op hittegolven met 35 of 40 °C. Het Parijse rapport geeft een interessant concreet voorbeeld van een kliniek waarvan de airco begint te haperen bij buitentemperaturen vanaf 43 °C. Dat bracht ons op het idee om de Gentse ziekenhuizen te bevragen.

Wat blijkt? De airco'systemen van de Gentse klinieken functioneren prima tot een buitentemperatuur van 35 °C. Dat betekent niet dat de operatiekamer of de afdeling intensieve zorgen bij 36 °C meteen een sauna wordt, maar in de minder prioritaire zones zal het wel warmer zijn dan gewenst. Nog geen apo-

calyps dus, maar als je weet dat het nieuwe gebouw dat het UZ nu optrekt nog altijd dezelfde koelkracht heeft, kan je niet om de vraag heen of we voldoende voorbereid zijn op de realiteit van morgen.

En precies daarrond draaide de hele oefening in Parijs: is de stad klaar voor een extreme hittegolf? GMF legde enkele conclusies van het Parijse rapport naast het Gentse Warmteactieplan.

Zorgpersoneel

Een belangrijke vaststelling in het rapport is de druk op het zorgpersoneel. Door verhoogde werklust en zware werkomstandigheden is het risico op uitval groot, en dat voor een zeer cruciale sector. Het komt er dus op aan om voorbereid te zijn, bijvoorbeeld met een databank van

competente vrijwilligers die de overheid kan inschakelen in geval van nood. Dat heeft Gent op dit moment nog niet.

Medewerkers van Groep

'We hebben volwaardige klimaatschuilplekken nodig'

Gent, waartoe ook bijvoorbeeld IVAGO behoort, krijgen volgens het huidige actieraster petjes en zonnecrème in de zogeheten waar-schuwingfase. Maar de vraag is of dat volstaat: wat met medewerkers van bedrijven die in opdracht van de Stad werken? Die vraag geldt ook voor het principe om de

werkuren aan te passen tijdens een hittegolf.

Schuilplekken

Parijs leerde ook dat er naast afkoelplekken (waar je even op adem kan komen) in extreme situaties ook nood is aan volwaardige klimaatschuilplekken, in het bijzonder voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, kinderen en daklozen. Het verschil met een afkoelplek: in een schuilplek kunnen mensen voor een langere periode terecht (wat betekent dat er ook sanitair, bedden en dergelijke moeten zijn) en het is er doorgaans veel koeler dan buiten. Voorbeelden: ondergrondse parkings, shoppingcentra, kantoorgebouwen met airco of lobby's van hotels. Het

Geef je carrière een duurzame wending.

Kies voor een micro-credential bij HOGENT. Flexibel, praktijkgericht en combineerbaar met een job en/of gezin.

Ontdek ook de bachelor milieu- en duurzaamheidsmanagement: hogent.be/milieu-en-duurzaamheidsmanagement

Duurzaamheidscoördinator.

- word expert in het strategisch aansturen van duurzaamheid in je organisatie
- minimaal 1 semester
- afstandsonderwijs of HOGENT campus Mercator (Gent)
- erkend door en ingericht met CIFAL Flanders, trainingscentrum van de Verenigde Naties
- wereldwijd erkend UNITAR-certificaat

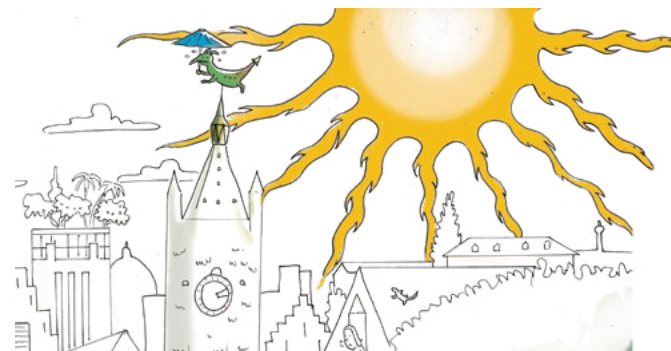
hogent.be/duurzaamheidscoördinator

Ecologische duurzaamheid.

- leer de ecologische prestaties van je organisatie meten en verduurzamen
- minimaal 1 academiejaar
- afstandsonderwijs of HOGENT campus Mercator (Gent)

hogent.be/ecologische-duurzaamheid

YONK **HO GENT**

Gentse Warmteactieplan lijst wel afkoelplekken op (zoals bibliotheken en lokale dienstencentra, toegankelijk 'op werkdagen en reguliere openingsuren'), maar geen schuilplekken.

Communicatie

In het Gentse plan lezen we dat de lokale dienstencentra telefonisch contact opnemen met 'kwetsbare gekende cliënten/bezoekers'. Parijs pakt het groter aan en houdt een lijst bij van zestigplussers (en mensen met gezondheidsproblemen) die allemaal gebeld worden bij extreme hitte. Het nationale trauma van 2003, toen vele duizenden (vooral oudere en eenzame) Fransen stierven tijdens de hittegolf, heeft zeker bijgedragen aan de totstandkoming van deze preventieve maatregel.

Een van de belangrijkste lessen die de Parijzenaars trokken uit hun crisisoefening: we hebben meer crisisoefeningen nodig, zodat verschillende hulpdiensten, organisaties en overheden getest en getraind worden om hun samenwerking en efficiëntie te verbeteren. Een crisisoefening zou ook in Gent wellicht geen overbodige luxe zijn.

Mobiliteit en onzekerheid

Bij extreme hitte verplaatsen we ons best zo weinig mogelijk. De Stad is een grote werkgever en kan thuiswerk op zulke momenten dus extra aanmoedigen.

Asfalt en tram- en treinsporen kunnen bij extreme hitte heel wat schade oplopen door vervorming.

Dat leidt tot afgezette straten, zeer dure herstelwerken, gevaar voor hulpdiensten die minder snel ter plaatse geraken, en vooral ook tot meer autoverkeer - niet echt wenselijk voor een stad tijdens een hittegolf. Is onze stad hierop voorbereid?

Kennisopbouw is cruciaal, stelt het Parijse rapport. Daar is in Gent de voorbije jaren stevig werk van gemaakt, bijvoorbeeld met kwetsbaarheidsanalyses inzake droogte, hitte, wateroverlast en biodiversiteit. De Stad heeft ook proefprojecten lopen, bijvoorbeeld om in het stadspatrimonium nieuwe technieken te testen. Toch zijn er nog heel wat zaken waarop we weinig zicht hebben, zowel in Gent als elders. Over de impact van hitte op telecominfrastructuur is bijvoorbeeld niet veel geweten. Dat is riskant, want in tijden van crisis is vlotte communicatie uiterst belangrijk.

Er is dus nog werk aan de winkel om Gent voor te bereiden op een extreme hittecrisis. Dat werk ligt deels op het bureau van de burgemeester (bevoegd voor nood- en interventieplanning), maar ook bij de provinciale en Vlaamse overheden, want het Gentse Warmteactieplan hangt natuurlijk nauw samen met de crisisplannen van hogere bestuursniveaus.

Kokende kikkers

Dat een kikker zou blijven stilzitten in een pot opwarmend water, is een broodjeaapverhaal. En net als de kikker hoeven ook wij niet

'We hoeven niet lijdzaam af te wachten'

lijdzaam af te wachten. Stad Gent is bezig met de opmaak van een nieuw Klimaatplan, waarin de maatregelen staan om onze stad klimaatneutraal te maken - om ons deel te doen voor het Akkoord van Parijs dus. In het Klimaatplan 2020-2025 staat: 'de uitdaging is groot, maar meer dan de moeite waard.'

De Vlaamse overheid lijkt zich alvast niet te haasten. Bijvoorbeeld: alle steden met meer dan vijfenveertigduizend inwoners moeten van Europa een warmte- en koelplan maken, maar Vlaanderen talmt met de concrete omzetting van de Europese richtlijn. Aanmoderen heet zo iets, en daar hebben we de tijd niet voor.

Als je dit leest, is het ontwerp van het nieuwe Gentse Klimaatplan 2026-2031 ongeveer klaar. GMF doet zijn constructieve werk en duwt, trekt en timmert mee aan een ambitieus plan. Want naast voorbereid zijn op een crisis, moeten we er natuurlijk alles aan doen om een crisis te voorkomen of minder heftig te maken.

Werk je mee aan een hittebestendig Gent? Kom mee nadenken over 'Gent in 2050' op onze denkvond: gentsmilieufrent.be/openraad

Emilie Claus - Soirée d'été (1895) public domain

12&13
september

OPEN MONUMENTENDAG 2026

NATUURPARK LEVENDE LEIE

In goede handen

De Leiestreek als landschappelijk erfgoed.
Hoe werden Gent, Sint-Martens-Latem en Deinze beïnvloed door de Leie?
Ontdek het tijdens 3 wandelingen met gids.

Info en inschrijven
www.levendeleie.be
of scan de QR-code

Natuurpunt
Regio Gent

Wildpluk

aan de rand van Zwijnaarde

Op ontdekking in voedselbos Zwijntjesbos

Aan de rand van het Parkbos ligt het Zwijntjesbos: 17,5 hectare speel- en plukplezier in Zwijnaarde. Dat plukplezier licht bezielster Julie Vanden Daele met veel liefde – en een boel ingemaakt lekkers – toe.

txt_Anke de Sagher pix_Julie Vanden Daele

April. Ik sta in een voortuin vol bloemen en brandnetels. Als de deur openzwaait, word ik begroet door Julie Vanden Daele, oprichtster van de vzw Voedselbos Zwijntjesbos die het publiek toegankelijke voedselbos in Zwijnaarde onderhoudt. Dat bos ontstond in 2020, pal in de eerste COVID-piek. Met behulp van veertig vlijtige vrijwilligers en een wijkbudget van Stad Gent was de eerste aanplant een feit.

Maar ze hoefden niet van nul te beginnen: het perceel kon – letterlijk – de vruchten plukken van een rij gulle fruitbomen. ‘Gelukkig waren die er al,’ vertelt Julie, ‘anders is het in een voedselbos wel lang wachten op een eerste opbrengst.’

‘Al draait het bij ons niet enkel daarom,’ benadrukt ze. ‘Onze belangrijkste missie is mensen opnieuw in contact brengen met de natuur. Vroeger

wisten wij haarfijn welke planten giftig waren en welke geneeskrachtige eigenschappen hadden. Op twee generaties tijd zijn we al die kennis kwijtgespeeld. Hoe jammer is dat! Onze missie is die kennis terugbrengen.’

‘Onze belangrijkste missie is mensen opnieuw in contact brengen met de natuur’

Kennis delen

Dat doet Julie onder andere door schoolkinderen te ontvangen. Met wat blaadjes weegbree op zak – het soelaas voor straks – stuurt ze de kinderen de brandnetels in. Laaiend enthousiast komen ze terug, blaadjes openwrijvend tussen hun palmen, hier en daar wat weegbree kneuzend tegen het geprik. Dat niet enkel kinderen hun hart op-

halen, zegt Julie. ‘Tijdens een workshop voor volwassenen had ik eens een oudere dame in mijn groep. Toen ik haar uitlegde dat kleeftkruid goed is voor het verjongen van de huid, ging ze helemaal overstag en nam wat kleeftkruid mee om er thuis mee aan de slag te gaan. Heerlijk, toch?’

In het voedselbos komen zowel mensen met voorkennis als bezoekers die hun neus ophalen voor het idee van een paardenbloem te proeven. ‘Dat zijn vaak deelnemers die hier via een teambuilding terecht komen. Twee groene collega’s slepen de rest van het bedrijf mee, en plots staat hier een groepje wat onwennig om zich heen te kijken. Het is fijn om mensen te ontvangen die al een hart voor de natuur hebben, maar de leercurve is zonder twijfel het grootst bij die laatste groep.’

Wildpluk

Dat educatieve element is waar het voor Julie allemaal om draait. Ze wil mensen bewust maken van de rijkdommen van de natuur. Dat doet ze bij mij door een glas paardenbloemkefir uit te schenken. ‘Lekker, hé?’ vraagt ze. ‘In plaats van te klagen dat hun gazon vol onkruid staat, zou ik willen dat iedereen de bloemen plukt en op eet!’ Ze trekt haar koelkast open en duwt me een lepeltje goudgeel lekkers in handen. ‘Paardenbloemhoning,’ glundert ze. Ik lik mijn lippen af. Als dit bezoek zo doorgaat, blijf ik graag nog even hangen. Julie tovert terstond nog twee bokalen ringetjes tevoorschijn. De ene zijn friszuur van smaak, de andere doen denken aan zwarte olijf. ‘Japanse duizendknop,’ licht Julie toe. ‘Twee

verschillende bereidingswijzen. En dit is een siroop met framboos!’ Ik val van de ene verbazing in de andere. Alles is om ter heerlijkst. Ik kan me inbeelden dat, als je bij Julie een workshop volgt, je nadien een wilde berm met gans andere ogen bekijkt.

Maar wat als ik het foute plantje pluk? ‘Dat is nog iets waar we hard aan werken in het Zwijntjesbos. Plukken doe je met respect: voor jezelf en voor de natuur. Pluk niet ondoordacht. In ons voedselbos staan meiklokjes tussen de daslook. Met dat laatste maak je superlekkere pesto, maar het eerste is giftig. Als je niet zeker bent van je stuk, laat het dan staan. Bovendien moet je tijdens het plukken ook respect hebben voor de natuur. Ons voedselbos is publiek toegankelijk. Dat is prachtig, maar vergt ook

respect van de plukkers. We vragen dan ook om enkel voor jezelf te plukken, en alleen wat je de dag zelf verbruikt. We willen genoeg voor iedereen, én genoeg om te kunnen blijven bestaan. Als alle paardenbloemen geplukt worden, blijft er geen zaad meer over voor volgend jaar.’

‘Plukken doe je met respect: voor jezelf en voor de natuur’

Biodiversiteit

Als ik nadien in het voedselbos beland, valt me eerst het geraas van de E17 op, maar dat zal de vogels worst wezen. Mezen, vinken en zwartkoppen kwetteren hier van jewelste. Een gevleugeld legertje plaagbestrijders. Waar de klassieke landbouw zich richt tot chemische bestrijdingsmiddelen, zijn het hier de vogels die de rupsenvraat tegengaan.

Vogels zijn overigens niet de enige dieren hier. Julie zag al een vos, reeën, konijnen en massa’s vlinders en andere insecten. Zelf stoot ik op een groepje kauwen dat vrolijk de zachte alpacawol steelt die als mulchlaag tussen de bessenstruiken zit.

Tussen de kronkelende paadjes zie ik amandelboom, cassis en chocoladerank. Ik buk en pluk een pluizenbol. Vol overgave blaas ik de zaadjes weg. Volgend jaar staat hier weer een vers veld paardenbloemen. Dan klop ik nog eens bij Julie aan, bedelend om een glas kefir.

Zin in een werkdag of workshop? Bezoek hier de website van het Zwijntjesbos!
www.voedselboszwijnaarde.be

Bestel uw verse
koffie hier

Of kom langs

Brabantdam 55
9000 Gent

vandekerckhove
koffiebrandery
1854

JNM WINKEL www.jnm.be

**DUINVOGELS
HERKENNINGSKAART**

€2,99

-10% **OP ALLE
ARTIKELN UIT
DE JNM WINKEL**

Geldig tot 31 december 2026; enkel bruikbaar in onze winkel te Kortrijksepoortstraat 192 - 9000 Gent (niet online) met fysieke kortingsbon (uitgeknipt), niet cumuleerbaar met andere kortingen

**Jouw
advertentie
hier?**

Dat kan! Mail gauw naar
frontaal@gentsmilieufrent.be

Pol — 'Een 'bij' bestaat eigenlijk niet'

In deze rubriek laten we iemand aan het woord die zich rechtstreeks of onrechtstreeks inzet voor een duurzamer Gent. Deze keer aan de beurt: Pol Cosmo. Kunstenaar Pol poseert liever zelf niet voor de camera, maar laat zijn werk voor zich spreken.

'De Gentse Beesten-campagne van GMF en Natuurpunt is de max. Mensen oog laten krijgen voor al wat er vliegt, kruipt en leeft in de stad. Op mijn eigen manier maak ik van Gent ook een beetje een beestige stad door overal mijn insecten te gaan plakken.'

'Ik teken uit liefde voor de natuur, al vond ik het in het begin ook gewoon leuk om insecten te tekenen. Maar als je daar een hele tijd mee bezig bent, leer je ze ook steeds beter kennen. Aanvankelijk tekende ik 'een bij', maar 'een bij' bestaat eigenlijk niet. Je hebt honingbijen, ranonkelbijen, enzovoort. Hoe dieper ik in die wereld dook, hoe meer ik erdoor werd gefascineerd. Ondertussen is mijn liefde voor insecten enorm geworden.'

'Waar mijn werk precies opduikt hangt er een beetje vanaf. Er zijn twee soorten locaties. Ten eerste de adressen die mensen me toesturen en die op een wachtlijst terechtkomen, waar ik dan ooit eens langs ga. Op die lijst staan er ondertussen al ruim 800 adressen, dus het kan wel 'eventjes' duren voor ik iemand kom verrassen. Ten tweede zijn er de plaatsen waar ik niet aan kan weerstaan. Dat zijn dus de 'niet zo legale' plaatsen die ik onderweg tegenkom en waar ik stiekem iets achterlaat. Al beschouw ik mezelf wel als een 'brave' straatartiest. Op het stadhuis ga ik bijvoorbeeld geen insect kleven.'

'Mijn eerste publieke werk is te vinden in Sint-Amandsberg. Daar heb ik in mijn beginjaren flink geëxperimenteerd. Ik kleefde in de buurt om zo regelmatig te kunnen controleren hoe het werk evolueerde, wat werkt en wat niet. We zijn nu tien jaar verder, en er hangt nog altijd een kleine tekening van een vlo in Sint-Amandsberg. Ik beschouw dat als mijn eerste, echte werk.'

txt_Remi Leroy pix_Pol Cosmo

Gent in het moment

Stadsavontuur op loopschoenen

Gent profileert zich als loopstad. Net als vele tienduizenden andere Gentenaars trekt ook Toby Lauwerier regelmatig de loopschoenen aan. Al lopend vond hij het ideale ritme om onze stad telkens opnieuw te ontdekken.

txt_Toby Lauwerier pix_Jurgen Remmerie

'Ik loop tot in de verste uithoeken van Gent, elke tocht is een avontuur in zakformaat'

Lopen is een weldaad voor lichaam en geest. Ik maak mijn hoofd leeg en leef in het moment. Ik geniet van het simpelweg bewegen in de buitenlucht, milde shotjes escapisme, het beleven van de stad en van kleine en grotere stukjes natuur.

Immuniteit voor negativiteit
Gent laat zich natuurlijk ook prima te voet of met de fiets verkennen, maar op de fiets beleef ik de stedelijke omgeving soms vluchtiger, mis ik details en blijven sommige plekken ontoegankelijk. In de grotere groengebieden en in het stadscentrum is het fijn te voet gaan, maar van een wandeling in de 20ste-eeuwse gordel word ik al eens mistroostig. De straten zijn er veel te breed, de tuinen te strak, de architectuur te inspiratieloos. Al lopend maak ik die bedenkking misschien ook, maar door de intense fysieke ervaring van het lopen zelf blijf ik immuun voor negatieve gevoelens;

verveling krijgt geen kans.

Vijf zintuigen, vier seizoenen

Ik loop via kleine doorsteekjes en wegeltjes in de eindeloze verkavelingen van Wondelgem en Sint-Amandsberg, langs nieuwe paadjes in het natuurgebied van Rijvissche, door straten met weelderige geveltuinen, pleinen en parkjes in de Brugse Poort. Het ontdekken stopt nooit, zintuigen op scherp. Ik proef en voel de lente in de Assels, hoor de zomer in de stad, zie de winter in het Wonderwoud en ruik de herfst in Claey-Bouuaert. Het is onweerstaanbaar.

'Het ontdekken stopt nooit, zintuigen op scherp'

Half verscholen tussen de verkavelingen spot ik een oude hoeve die doet dromen over hoe het hier vroeger was. Op de Oude Bareel laat ik mij verrassen door een restant

van het historische kouterlandschap. Het Mierenbosje in het hart van het gebied kende in 2023 al een bescheiden uitbreiding. In het kader van het RUP Groen wordt het in de komende jaren nog wat groter.

Stad in verandering

Ik loop tot in de verste uithoeken van Gent, elke tocht is een avontuur in zakformaat. Op het ritme van mijn eigen hartslag neem ik continu de pols van een stad in verandering. Enerzijds is er de afgelopen jaren veel bebouwing bijgekomen. In Wondelgem en Oostakker verdwenen de overblijvende stukjes landbouwgrond en schurken de woonwijken nu tot tegen de R4 aan. Aan de Oude Dokken transformeren de verwilderde rafelranden van de stad in een residentiële nieuwe stadswijk en aan beide kanten van het kanaal Gent-Terneuzen worden de laatste restjes open ruimte volgepropt met indus-

triële loodsen.

Anderzijds ervaar ik als looper ook hoe Gent groener wordt en hoe dat groen meer toegankelijk wordt. Overal kwamen er paadjes bij. De planmatige koppelingsgebieden in het havengebied en de buffergebieden in de stedelijke periferie groeiden op nauwelijks tien jaar tijd uit tot stevige brokken wilde natuur waar je kilometers lang ongestoord kan lopen op single tracks en vlonderpaden; verbeelding aan de macht. In de Gentbrugse Meersen kan je heerlijk trailrunnen en zelfs wat bescheiden hoogtemeters pakken. De uitbreiding van de Vinderhoutse bossen richting Drongen is spectaculair, het gevoel dat niet alles verloren is en de natuur terugkomt ontroert me.

Verbondenheid

Een ontdekking hoeft niet groots te zijn om betekenisvol te voelen. Elk nieuw pad

geeft me een zoet gevoel, een subtiele mentale boost, een gebalde vuist in het diepst van mijn gedachten. Elk stukje groen zorgt voor een moment van verbinding met de natuur, met de seizoenen, met het verleden en de toekomst van de stad. In de UZ-buurt loop ik door die toekomst. Steenakker was vroeger een saaie kas-seiweg, nu is ze maximaal ont-hard en klimaatadaptief. Maar ook minder spectaculaire onthardingsprojecten maken mij vrolijk. Al lopend glimlach ik naar de stadsarbeiders die een paar straten verder enkele tegels uitwippen. Twee weken later passeer ik er opnieuw en staat er een boom.

'Zolang de stad blijft veranderen, blijf ik lopen'

Blijven lopen

De stad is nooit af. Langs de Coupure is het heel fijn en groen lopen, maar het water

blijft wel gevangen in niets meer dan een betonnen bak. Wanneer worden de visio-naire simulatiebeelden die GMF exact 20 jaar geleden al maakte van een Coupure met ecologische oevers eindelijk werkelijkheid? Hoe gaat Gent verder met de uitbouw van de groenklimaatassen, want daarover lijkt de urgentie bij het stadsbestuur af te nemen? Wanneer wordt groenpool Wonderwoud groter - daar valt nog zoveel te ontdekken! Hoe ziet het nu nog jonge Zwijntjesbos eruit over pakweg 15 jaar?

Zolang de stad blijft veranderen, blijf ik dus nog wel even lopen. En zolang de prikkelende belofte op een volgend pad, een andere afslag, een nieuw perspectief, een frisse blik blijft bestaan, blijft Gent de loopstad die goesting geeft om de loopschoenen aan te doen en zomaar te vertrekken. Waar wacht je op? Gewoon doen!

Wissel aan het Front

In gesprek met de oude en de nieuwe voorzitter van GMF

Pieter: Vijf jaar is mooi geweest. Een nieuwe voorzitter is belangrijk om de dynamiek erin te houden. Niet alleen voor de natuur is biodiversiteit een zegen, ook binnen GMF zou monocultuur nefast zijn. Ik blijf wel nog een jaar bestuurder om de continuïteit te verzekeren, en smijt mij in de actiegroep. Ik ben gewoon graag bezig!

Marie, wat trok je over de streep om voorzitter te worden?

Marie: Pieter stuurde mij een bericht en overtuigde mij! Hij inspireert mij, en ik bewonder zijn toegankelijkheid. Hij staat altijd open voor input en gaat ermee aan de slag. Iederéén bij GMF kent Pieter en Pieter kent iedereen. Ik hoop Pieters grote schoenen te kunnen vullen.

Pieter: Marie heeft een grote interesse in alle aspecten van de brede werking van GMF, in combinatie met haar energie vond ik

haar dus de geknipte kandidaat voor het voorzitterschap.

Wat is je rol als voorzitter?

Marie: GMF is de laatste jaren gegroeid. Ik wil verder mee richting geven aan die groei en een klankbord zijn voor de coördinatoren. We werken aan een leefbaar Gent van morgen. Dat doen we vandaag door activiteiten te organiseren, lezingen te houden, met anderen in interactie te gaan en lobbywerk te doen.

Hoe staat Gent er vandaag voor ten opzichte van zes jaar geleden?

Pieter: Ik durf genuanceerd positief te zijn! Het water werd zuiverder, de lucht beter, de modal shift is bezig. Maar de transitie is nog niet verworven én ze moet nog versneld worden. Er is werk aan de winkel: we kunnen nog altijd niet zwemmen in Portus Ganda, en

Na vijf jaar neemt Marie Desrousseaux het stokje over van Pieter Nuytinck als voorzitter van Gents MilieuFront. Wat zijn hun plannen voor de toekomst en wat mogen de leden en vrijwilligers verwachten? Wij vroegen het hen.

txt_Toby Lauwerier_Ludgarde Coppens pix_Jurgen Remmerie

'Niet alleen voor de natuur is biodiversiteit een zegen, ook binnen GMF zou monocultuur nefast zijn'

bij bouwprojecten worden nog altijd nodeloos bomen gekapt. Maar een stad als Gent kan ook voorop lopen rond vergroening, anders consumeren,... Ik ben dus hoopvol.

Marie: Enkele jaren geleden was er optimisme. Je ziet dat bij iedere transitie: er zijn enthousiaste *early adopters* die dingen in beweging zetten, maar dan komt er een krakske, en in die fase zijn we nu beland. GMF blijft een positieve toekomstvisie promoten. We moeten de nadruk blijven leggen op het creëren van de beelden die weergeven wat de klimaatverandering inhoudt.

Waar zijn jullie het meest trots op bij GMF?

Marie: Dat we met de oprichting en de uitbouw van 'Koerkrakers' deel zijn van het Europese project Rewild the City, en zo de stad sneller ontharden en vergroenen. Interactie met andere partners en kruisbestuiving: daar is GMF heel goed in.

Ontdek project Rewild!

Pieter: Samenwerken zit inderdaad in ons DNA. De Gentse milieu- en natuurbeweging is een ecosysteem op zich. Er zijn zoveel Gentenaars die werken aan een klimaatrobuust Gent, maar opletten dat het

geen *zero sum game* wordt: we moeten er samen op vooruit gaan. GMF was jaren geleden al bezig met de Big Jump om te ijveren voor propere rivieren. Nu is er ook Dokano, dat actie voert rond zwerfvuil in het water en Waterland dat ijvert voor zwemwater in openlucht in Gent, en zij kunnen dat beter dan GMF!

'Spreek mij maar aan, geef maar feedback en laat de ideeën komen'

Marie: Ik ben natuurlijk ook trots op al onze vrijwilligers. Zij zijn de basis van onze werking. De rol van vrijwilligerscoach bestaat al langer, maar werd twee jaar geleden hertekend zodat de focus volledig op de vrijwilligerswerking ligt en die nog meer gestructureerd wordt.

Op het vlak van leeftijd en gender is er best veel diversiteit binnen GMF, op andere vlakken kan die nog beter. Dat blijft dus een aandachtspunt, en we zoeken ook mensen die ervaring hebben in het stimuleren van diversiteit. In een ideaal scenario kunnen we GMF ook geografisch nog uitbreiden, misschien kunnen we starten met de geveltuinbrigade in onze buurgemeenten?

Is uitbreiding en groei noodzakelijk voor GMF?

Marie: Ik denk dat we op langere termijn vooral onze inkomsten moeten diversifiëren. We moeten ook nieuwe middelen zoeken en we

willen meer Europese projecten doen. Betalende diensten aanbieden mag geen taboe zijn, als die maar onze missie mee ondersteunen en als Gentenaars ervoor willen betalen. We kunnen op kostendekkende manier producten aanbieden die de markt niet aanbiedt of omdat we gaten beter vullen dan dat de markt die vult.

Pieter: Klopt, we legden de afgelopen jaren massaal geveltuinen tegen de voorgevel van woningen, maar huizen hebben ook een achtergevel. Een tuinaannemer doet zulke kleine werkjes niet, dus laat GMF maar aanrukken met die bakfiets!

'Interactie met andere partners, samenwerking en kruisbestuiving, daar is GMF heel goed in'

Tot slot, heb je nog laatste woorden, Pieter?

Pieter: Ik gebruik vaak het beeld van GMF als boom: hoe groter de boom, hoe belangrijker de wortels. Dat is een mooie metafoor voor hoe we als organisatie voeling moeten houden met onze wortels: de leden en de vrijwilligers van GMF.

Marie: Ik neem de wortels ter harte: spreek mij aan, geef mij maar feedback en laat de ideeën komen!

Vragen of suggesties voor Marie? Mail naar voorzitter@gentsmilieufont.be

Snoeiwerken
 Vellingen
 Aanplanten en verplanten
 Boomtechnisch advies
 Ploffen voor o.m. bodemdrainage

**DANS
DOOR DE
ZOMER!**

minireeksen
 &
 workshops

DANS!

DANSHUIS DE INANG
 DE-INGANG-BE
 LESSEN • WORKSHOPS • KAMPJES
 KINDEREN | JONGEREN | VOLWASSENEN

gent:

Bewuste catering gezocht?
Wij koken naar jouw smaak en budget
vanaf 35 p.

privé-feest bedrijfsevent
 workshop teambuilding
www.de-goede-zaak.be

Ontdek onze webshop
 met biologisch lekkers

seitan broodbeleg
 ontbijtgranen
www.seitan.be

Beesten

Stadsplant Ambassade Groot avondrood

Door geveltuinten aan te leggen creëert de Geveltuintbrigade waardevolle habitat voor dieren. In 2026 staat 'de beestige stad' bij GMF centraal; daarom transformeert de stadsplantambassade dit jaar in de beestenambassade! In elke Frontaal van 2026 zetten we een dierlijke geveltuintbewoner in de schijnwerpers. Deze editie: alle schijnwerpers op het groot avondrood ofte *Deilephila elpenor*.

txt_Daniël Vernooij pix_Bieke Vanherrewege

Het groot avondrood is een wonderbaarlijke verschijning. Fel roze en olijfgroen, een spanwijdte van 60 millimeter, zwevend als een kolibrie met uitrollende tong. De rupsen zijn zo mogelijk nog indrukwekkender; pinkdik, een centimeter of acht, met een print op de kop die ogen als een slang suggereert. De nachtvlinder komt voor in de geveltuinten van Gent, maar je moet er wel naar zoeken. Op een mooie zomeravond, als de kamperfoelie volop bloeit en haar geur de straat bedwelmt, is de tijd gekomen om met de zaklamp de bloemen af te gaan.

Nachtvinders blijven voor de meeste mensen een verborgen wereld. Ze vliegen in de schemering of diep in de nacht, en houden zich overdag verborgen tussen de planten. De mot wordt door mensen vooral geassocieerd met het aanvreten van textiel. Al in de late middeleeuwen verruimde de betekenis van het woord 'mottig' van door mottenrupsen aangevreten

textiel naar een algemene term voor vuil, smerig, pokdalig en later ook misselijk. Van de 2755 soorten die in Vlaanderen leven, kunnen er maar vier kleding aanvreten, en die zijn niet heel algemeen. Om daar de hele familie van de nachtvinders op af te rekenen is zeer oneerlijk, want nachtvinders zijn verre van mottig. Ze zijn elegant, mysterieus en onmisbaar.

'Nachtvinders zijn verre van mottig. Ze zijn elegant, mysterieus en onmisbaar'

Net als veel andere insecten zijn ze belangrijk voor ons ecosysteem, en net als veel andere dieren zijn ze ernstig bedreigd. De vlinders bestuiven talloze planten, de rupsen houden ruigtes in toom en beide verschijningsvormen zijn een belangrijke voedselbron voor vogels en vleermuizen.

In geveltuinten kunnen we veel doen voor deze bijzondere dieren. De klimplanten als bosrank, wilde kamperfoelie en klimop zijn waardplanten van talloze nachtvinders. Sterkgeurende, nachtbloeiende planten, zoals de kamperfoelie, bieden nectar. Zorg voor voldoende dichte begroeiing waar de vlinders zich schuil kunnen houden en de rups kan verpoppen. IJver tot slot om lichtvervuiling te beperken; nachtvinders zijn daar erg gevoelig voor. Voorzie insectenvriendelijke verlichting, of laat de duisternis duisternis zijn!

Wilde dieren in nood

Een bezoek aan het Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren

txt_Sabine Huyghe pix_VOC Merelbeke, Sabine Huyghe

Het Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren (VOC) ligt even buiten Gent, in Merelbeke. Van de meer dan 5000 wilde vogels en zoogdieren die er jaarlijks worden binnengebracht, is echter ongeveer een derde van Gents grondgebied afkomstig. Zeker een Frontaal artikel waard dus. Een fijn fietstochtje langs het Keizerspark en de Schelde brengt me tot aan het centrum, polyvalent medewerker Sofie staat me te woord.

txt_Sabine Huyghe pix_Sabine Huyghe

Nick

Ik vernam dat jullie binnenkort moeten verhuizen?

Sofie: 'We kunnen inderdaad niet op deze locatie blijven. Dit is de tuin van Nick De Meulemeester, de coördinator van het VOC. Hier kunnen we niet voldoen aan toekomstige verwachtingen qua regelgeving rond bio-veiligheid (denk aan ziektes zoals de vogelgriep) en dierenwelzijn. Veel mensen kennen ons als 'het vogelasiel', maar dat zijn we niet helemaal meer. Mede vanwege de verstrengde regels vangen we geen gedomesticeerde dieren meer op. Dus geen stadsduiven of kanaries of andere verwilderde huisdieren. We krijgen er nog regelmatig telefoontjes over en proberen mensen dan wel door te verwijzen.'

'Als je denkt een dier in nood te zien, bel ons gerust bij twijfel'

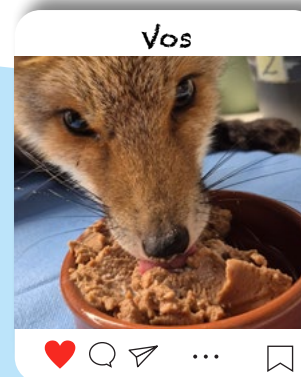
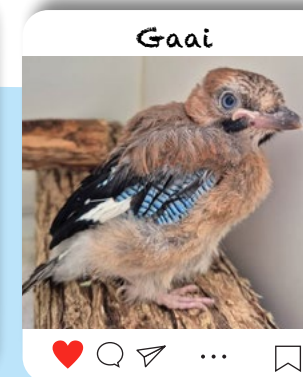
Wat kunnen Frontaal-lezers doen voor dieren, ook al voor ze eventueel in nood verkeren?

'Houd bij alles wat je doet het effect op wilde dieren in het achterhoofd! Check bij geplande snoeiwerken bijvoorbeeld of er geen nestjes zijn. Denk bij renovatie aan natuurinclusief bouwen, met een neststeen voor gierzwaluwen bijvoorbeeld. Bind

je kat een bel aan als je haar buiten laat, en houd haar in het broedseizoen eigenlijk gewoon liever binnen. Als je denkt een dier in nood te zien, bel ons gerust bij twijfel. Jonge haasjes liggen bijvoorbeeld alleen in het veld, maar de mama komt wel af en toe langs. En veel vogelsoorten kunnen bij het verlaten van het nest nog niet vliegen. Laat ze rustig rond

'In 2004 nam ik het opvangcentrum over van mijn vader, sindsdien ving ik al meer dan 100.000 dieren op'

huppelen, hun ouders komen hen voedsel brengen terwijl ze vliegspieren ontwikkelen op de grond. Als een dier echt in nood is en je het naar ons wil brengen, raak het dan niet met je blote handen aan. Gebruik een handdoek of een deken, of eventueel een kledingstuk dat je achteraf ontsmet. Je vermijdt zo de overdracht van ziektes zowel van jou naar het dier als omgekeerd. Sommige vogels hebben ook verrassend scherpe klauwen en snavels...'

Welke dieren passeren hier zoal de revue?

'Er komen zo'n 100 verschillende soorten dieren per jaar in dit VOC terecht. Houtduiven worden het meest binnengebracht. Egels zijn in het voorjaar zeer actief; ze vechten om hun territorium en paren en verspreiden zo difterie onder elkaar. Ook robotgrasmaaiers zorgen voor slachtoffertjes. In het broedseizoen verzorgen we ook veel kraai- en lijsterachtigen, meesjes en andere vogels. Er is een speciale vleermuisafdeling die al meer dan haar nut bewees. We zien ook konijnen, hazen, eekhoorns, vossen... Soms ook eerder zeldzame vogels, vorig jaar een draaihals en een witte torenvalk bijvoorbeeld. Elk dier krijgt hier een unieke ID code bij de inschrijving. Zo kunnen we de mensen die hen binnenbrachten op de hoogte brengen over de afloop. Territoriale dieren, zoals egels, kunnen we zo ook in de buurt van hun vindplaats vrij laten.'

Daarnet werd hier een aangereden eend met haar kuikentjes gebracht. Is het soms niet lastig om al die dieren in nood te zien...?

'Het kan me inderdaad nog steeds raken. Het ergste vind

ik dieren die door illegale activiteiten in de problemen geraken. Er werd eens een bosuil binnengebracht die vast zat in een verboden lijnval en ook pootklemmen worden nog steeds gebruikt. Geschoten dieren zien we hier soms ook. De jonge konijntjes die je daar ziet, werden uit hun nest gegraven door een hond. Honden houd je echt beter aan de leiband.'

'Vroeger kon je als je hier een

'Egels zijn in het voorjaar zeer actief; ze vechten om hun territorium en paren en verspreiden zo difterie onder elkaar'

dier binnenbracht een kijkje achter de schermen nemen, maar dat kan nu niet meer. Om het publiek toch de mogelijkheid te geven om te zien hoe het er hier aan toe gaat, organiseren we jaarlijks twee kijkdagen. Dan zijn er rondleidingen, krijg je een woordje uitleg, worden herstelde dieren vrijgelaten... een bar en een winkeltje zorgen voor een gezellige sfeer én voor broodnodige fondsen voor onze werking.'

Coördinator Nick komt even hallo zeggen.

Nick: 'In 2004 nam ik het opvangcentrum over van mijn vader en ik ving sindsdien al meer dan 100.000 dieren op, ik doe het met hart en ziel. Het centrum blijft groeien en we zijn nu dus op zoek naar een nieuwe locatie omdat we anders binnen twee jaar geen vergunning meer krijgen van de Vlaamse overheid. De gemeente Merelbeke zou ons graag op haar grondgebied houden, we krijgen ook steun van Stad Gent. We zijn nu zo'n vijf jaar erkend als Gentse dierenvereniging. Financiële steun om onze werking tijdelijk op de huidige locatie verder te zetten en voor de verhuis naar een nieuwe plek is hard nodig. Zo kan je bijvoorbeeld aan ons denken voor een deel van je erfenis. Ook vrijwilligers mogen zich steeds aanmelden! We zitten echt niet ver van Gent centrum, in vogelvlucht zo'n 2 kilometer.'

Zelf iets doen voor dieren in nood? Doneer materiaal of een centje, of meld je aan als vrijwilliger. Meer info op vocmerelbeke.be of facebook.com/vocmerelbeke

Bij vdk bank zit je drie keer goed voor je woonkrediet:

- ✓ voor jezelf
- ✓ voor je duurzame verbouwing
- ✓ én voor extra korting als je groene keuzes maakt

Kom praten over een woonkrediet dat persoonlijk, flexibel en duurzaam is. Info en voorwaarden op vdkbank.be.

Su — 'Ik zet een volledig smakenpalet op tafel, maar wel dierenleedvrij'

Sophanna ('Su') Sotawong, 32 jaar
roots_Thailand

Su is de eigenares van fusion-eetcafé Yusu, vlak bij het Gentse Pierkespark. Ze vertelt dat ze, toen ze vijf jaar oud was, uit Thailand naar België verhuisde.

'Na het secundair ben ik voor mijn studie naar Gent vertrokken en hier blijven hangen. Op school heb ik me nooit een buitenstaander gevoeld. Nederlands heb ik zonder bijzondere hulp geleerd, mijn stiefvader was een Vlaming en ik was nog jong genoeg. Ik hou van deze multiculturele buurt, waar ik ook goed omringd ben door mijn familie, die me geregeld helpt met het restaurant.'

'Vanaf mijn vijftiende ben ik begonnen me dingen af te vragen. Wie was ikzelf, tussen twee naties en culturen? Waarom was alles zoals het was? En al dat lijden, waar was dat voor? Kon dat niet voorkomen worden? Ik denk dat het boeddhisme, de godsdienst van Thailand, daarin wel een rol gespeeld heeft.'

'Wat mij altijd bijzonder pijnlijk getroffen heeft, is namelijk hoe met dieren wordt omgesprongen. De massaconsumptie van vlees, de ecologische gevolgen daarvan, de pijn die daarmee de dieren wordt aangedaan, daartegen probeer ik nu, op mijn bescheiden manier, iets te doen.'

'Ik vind het heerlijk om te experimenteren hoe ik zonder vlees of vis een volledig smakenpalet op tafel kan zetten. Ik probeer de Thaise ingrediënten te vervangen door producten van hier. Zo heb ik in Thaise salade de papaya vervangen door koolrabi. Om het veganistisch te houden heb ik de Thaise vissaus vervangen door sojasaus. Ik gebruik veel paddenstoelen, die ik aanvul met tofu en groenten voor een smakelijke en volledige maaltijd met een minimale ecologische voetafdruk. En zonder dierenleed.'

txt_Joris Eschauzier pix_Jurgen Remmerie

tintelijn

DE ECOLOGISCHE VERFWINKEL

In onze winkel en webshop kan je terecht voor gezonde verf en duurzaam schildersmateriaal.

DE DUURZAME AANNEMER

Je gevel of interieur opfrissen? Tintelijn staat in voor jouw schilder-, kalei-, timmer- en pleisterwerken.

DE MODULAIRE MEUBELMAKER

Sinds eind 2023 maken we ook modulaire meubels op maat, ontworpen om die extra frisse toets in jouw ruimte te creëren.

info@tintelijn.be • 09 219 09 60 • Adolf Baeyensstraat 216, 9040 Gent

www.tintelijn.com

www.timokast.com

SAMEN BIO-ECOLOGISCH BOUWEN MET HOUT

ZOEK JE EEN PARTNER VOOR JOUW (VER)NIEUWBOUW OF TOTAALRENOVATIE?

CONTACTEER ONS VIA:
WWW.HOTA.BE / CONTACT OF INFO@HOTA.BE

De kritiek van Dominique

Collectief verzet tegen roofzuchtige hoornaars

Dominique Willaert
Auteur en columnist

De afgelopen jaren stond ik meermaals stil bij de vraag waarom kwetsbare bevolkingsgroepen zich schijnbaar weinig tot niet betrokken voelen bij de klimaatzaak. Aanleiding waren de vele gesprekken in de Denderstreek, later in de VS en recent in Frankrijk met extreemrechtse kiezers.

Extreemrechtse partijen hebben het ontkennen van klimaatverandering tot een belangrijk politiek thema gemaakt. Ik noem het 'klimaatnegationisme'. In Geraardsbergen ontkennen mensen die zwaar getroffen werden door overstromingen met klem dat die iets met klimaatverandering te maken hebben. Toen ik in de Amerikaanse staat Ohio in een overstromde vallei belandde na een orkaan, werd woedend gereageerd op mijn vraag of klimaatverandering een rol speelde. In de Haute-Marne, waar ik deze column schrijf, vertelde een imker dat warme winters de bijen ontregelen en hen te vroeg hun korven doen verlaten.

April 2026 was de droogste maand sinds het begin van de metingen en toch stemt in dit departement een groot deel van de bevolking op het Rassemblement National, een partij die in alle talen zwijgt over de uitdagingen op vlak van klimaatbeleid en ecologische zorg.

Willen we de planeet redden en ook sociaal-economisch kwetsbare groepen betrekken bij het klimaatthema, dan moeten ecologen de politieke economie centraal zetten in hun discours en beleid.

TotalEnergies, de Franse energiereus, maakte in het eerste kwartaal van 2026 een winst van 4,6 miljard euro, een stijging van 29% in vergelijking met het laatste kwartaal. De Europese Commissie en nationale regeringen zouden dergelijke overwinsten moeten afroemen en investeren in woningisolatie, warmtepompen en zonnepanelen voor de laagste inkomensgroep.

Het is een misvatting te verwachten dat mensen die voortdurend moeten knokken om rond te komen, zich zouden engageren voor het klimaat. Wie arm is, wordt meestal gedwongen om het goedkoopste en vaak ongezondste voedsel en andere producten te kopen. Wie niet rijk is,

betaalt relatief de meeste belastingen, terwijl de voordelen het grootst zijn voor de middenklasse en rijkere bevolkingsgroepen. Ecologen moeten pleiten voor de afschaffing van de fiscale voordelen voor bedrijfswagens. De vrijgekomen middelen kunnen geïnvesteerd worden in duurzame klimaatmaatregelen die de gezinnen met de laagste inkomens vooruit helpen. De EU en onze regering moeten de multinationals eerlijker belasten en 'extra inkomsten' inzetten voor steun aan kleine boeren en lokale producenten.

Beleidsmakers en ecologen die zowel in hun discours als praktijk duurzaam investeren in bevolkingsgroepen met de laagste inkomens, zullen die groepen democratisch aan boord houden. En voorkomen dat die massaal overstag gaan voor de lokroep van extreemrechts. Trump, Meloni, Le Pen en Bardella, Farage, Van Grieken en Wilders zijn als Aziatische hoornaars. Ze maken het sociale, economische en ecologische weefsel kapot. Aan ons de opdracht om een collectieve, natuurlijke vijand te worden van deze roofzuchtige hoornaars, die onze beschaving en planeet naar de rand van de afgrond duwen.

Voortaan

Voortaan kiezen voor een duurzame levensstijl vraagt om nieuwe gewoontes. We helpen je graag op weg met enkele huis-, tuin- en keukentips. Klein begonnen ...

Aan de slag met de Birdpen

Raamtekeningen voor het goede doel

Op een zonnige dag zit ik in mijn zetel. BAM! Ik schiet een halve meter de lucht in. Geschrokken kijk ik naar het raam. Een grote afdruk van twee vleugels. De vogel zelf? Niet meer te bespeuren – al is dat geen garantie dat hij de klap overleefde.

Herkenbaar? Volgens Vogelbescherming Vlaanderen werden tussen 2014 en 2024 net geen 21.000 gewonde raamslachtoffers geteld in de opvangcentra. Het echte aantal ligt uiteraard een pak hoger, want veel gewonde vogels sterven of zijn nadien onvindbaar, maar wél gewond.

In 2025 organiseerde de organisatie dan ook een groepsaankoop om een Birdpen aan te schaffen: een UV-stift waarmee je markeringen op je ramen

aanbrengt. Door het doorbreken van het spiegelende effect vliegen vogels een andere kant uit. Voor mensen zou de stift onzichtbaar zijn.

720 consumenten kochten een pen en deelden nadien hun bevindingen. 80,5% rapporteerde dat de Birdpen doeltreffend was en het aantal botsingen door vogels deed afnemen of zelfs vermeed. Over de zichtbaarheid voor mensen was er meer verdeeldheid: het merendeel van de testers gaf aan dat de stift wel degelijk zichtbaar was. De helft stoorde zich daaraan, de andere helft niet. Zelf eens testen? Bij GMF zijn we alvast benieuwd naar jouw bevindingen!

Meer info over de birdpen vind je hier:

<https://www.drkolbe.de/birdpen>

txt_Anke de Sagher pix_Loris Boulinguez

Kimchi

Wie fermenteert, triomfeert

Ben je een fervent ferment liefhebber? Doe dan eens een Koreaantje: kimchi. Begin te raspen: 4 cm gember, 5 à 10 tenen knoflook. En te hakken: tuiltje pijpajuin, bussel radijzen of een halve witte rammenas (daikon). Opties: enkele sperzieboontjes, een groen pepertje of twee, gesnipperd. Nopties: wortel, pompoen, tomaat.

Snij een gemiddelde Chinese kool in grove stukken, niet langer dan je linkerduim. (Vegans: duim niet toevoegen!) Masseer daar 3 el grof zeezout door. Doe de kool in een kom en leg er een bordje op. Voor extra gewicht: vier boeken of de tweedelige Van Dale Engels-Nederlands-Engels. De kool verslapt danig. Laat minstens twee uur mediteren. Beantwoord de ingekomen boodschappen in je Whatsapp. Spoel de kool drie keer.

Doe gehakt spul en 3 eetlepels Koreaanse chilipasta (gochugaru, te koop in je toko), 2 el vissaus en 2 tl suiker bij de kool. Door en door

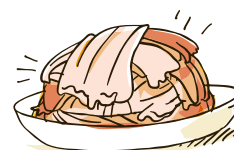
mengen. Pers alles in een weckpot van 1 liter (geen zorg, ruim genoeg voor de kool) en zet 3 tot 5 dagen opzij. De kimchi begint te broebelen, dat is het teken van succes. Open dan, en eet.

Hou je niet van té pikant? Gebruik minder chilipasta. Heb je geen chilipasta? Gebruik Koreaanse chilivlokken. Heb je geen Koreaanse chilivlokken? Gebruik dan gewone.

Heb je zelf goede ecologische DIY-tips? Stuur ze naar frontaal@gentsmilieufront.be!

txt_Stefaan Achilles pix_Envato

김치

Zomerse smoothiebowl

Smeuige boel!

kooktijd

skills

Nood aan een stevige kickstart 's morgens? Deze smoothiebowl voorziet je van de nodige energie om de dag te beginnen! Wees creatief en geef je eigen draai aan dit recept.

txt_pix_ProVeg

Ingrediënten:

- 1,5 rijpe bananen
- 150 g frambozen, vers of bevroren
- 250 ml plantaardige melk
- 1 tl limoensap
- 1/4 tl vanille

Toppings

- muesli met haver en vruchten
- fruit
- munt
- pistachenoot
- kokosrasp

Bereiding

Blend alles tot een romige massa, giet in een kommetje en garneer met de toppings. Bij de keuze van melk: weet dat melk met vanille of kokos alles nóg zoeter maakt.

Voilà, nog nooit was een recept in Frontaal zo simpel! Je kunt trouwens eindeloos variëren met smoothiebowl. Gebruik ander fruit, andere melk, voeg extra's toe zoals bladgroenten, superfoods, andere kruiden of zelfs eiwitpoeder (voor sporters en gymrats). Dan is er ook nog chia- of gemalen lijnzaad, (een weinig) kokosolie of een halve avocado voor gezonde vetten, notenpasta, enzovoort.

Vanaf nu is ontbijt maken je eerste micro-avontuur van de dag - veel plezier en smakelijk!

Ontdek meer recepten op proveg.be

Natuurweefselplan Bloemekenswijk

Een bloemlezing uit de Bloemekenswijk

txt_Daniël Vernooy pix_GMF

Sinds november 2024 loopt er een bijzonder project in de Bloemekenswijk: Natuurweefselplanning. Wat dat precies is, kan ik na anderhalf jaar intense betrokkenheid nog steeds niet zeggen. Toch ga ik dat in dit artikel proberen. We hebben met een bonte coalitie Bloemekenswijkenaren hard gewerkt om stadsnatuur te verweven met de sociale dynamiek van de wijk. Vanuit dit prachtige stukje Gent met zijn rijk verleden, fijne mensen en wilde natuur dromen we over de wijk die we willen en hoe we die vervolgens bouwen.

txt_Daniël Vernooy pix_pix_Jo Boonen, Daniël Vernooy, Leslie Van Osselaer en generaal Joseph de Ferraris

Natuurweefselplanning

Natuurweefselplan is het Vlaamse antwoord op de vraag hoe we beleid kunnen ontwikkelen voor stadsnatuur. Voor natuur buiten de stad kennen we de beleidskaders: habitatrichtlijnen, doelsoorten en verschillende beschermingsniveaus. In de stad ligt dat anders. Stadsnatuur is essentiële infrastructuur voor een gezonde en leefbare stad, maar wordt niet beschermd of ondersteund vanuit een robuust beleid. De ruimte in de stad is hevig gecontesteerd; er moet ruimte zijn voor wonen en werken, voor ziekenhuizen en tramstelplaatsen, voor mensen én voor natuur. In natuurweefselplanning wordt de aanwezigheid van mensen niet als hindernis gezien maar juist als kracht. Waar een traditionele opvatting van natuur zoveel mogelijk probeert de menselijke invloed op ecologische processen te beperken, zijn

de sociale dynamieken juist het vertrekpunt van natuurweefselplanning. We bouwen een natuurinclusieve stad, of mensinclusieve natuur. Sterker nog; we heffen het fysieke en mentale onderscheid tussen natuur en mens op, als overbodige en onjuiste markering voortvloeiend uit 19de-eeuwse romantiek. De natuur is geen exotische buitenstaander, die we op vakantie of in het weekend buiten de stad gaan opzoeken; maar een integraal en onmisbaar deel van onze wijk.

Geschiedenisles en conflict

De contestering van de stedelijke ruimte was het vertrekpunt van natuurweefselplanning Bloemekenswijk. De geplande tramstelplaats op een stuk wilde stadsnatuur, Wissenhage of het Bloemekenswijkbos, bracht menig buurtbewoner op de been. De ooit zo uitgestrekte

Wondelgemse Meersen werden langzaam opgepeuzeld door stadsuitbreiding, met Wissenhage als laatste druppel. Om dat conflict goed te begrijpen moeten we verder terug in de tijd. In de late Middeleeuwen lag de Bloemekenswijk net buiten de stadsmuren van Gent, en dwars door de wijk loopt de grens tussen het oude meersengebied en de net wat

'In natuurweefselplanning wordt de aanwezigheid van mensen niet als hindernis gezien, maar juist als kracht'

hoger gelegen zandgronden. Deze grens is goed zichtbaar op de Ferrariskaart uit de late 18de eeuw, en vandaag nog zichtbaar in de wijk als hoogteverschil. Toen de Bloemekenswijk in de 19de eeuw onder

impuls van de textielindustrie echt tot ontwikkeling kwam, bleef de wijk sterk verbonden met de natuur. De naam het Gaardenierspad herinnert ons aan de hooilanden en volkstuintjes die tot ver in de 20ste eeuw op Wissenhage door de gaardeniers bewerkt werden. De verwevenheid van sociale en ecologische processen - het startpunt van natuurweefselplanning - werd al sinds de late Middeleeuwen gepraktiseerd op Wissenhage.

De Lijn heeft een belangrijke publieke taak, openbaar vervoer is onmisbaar in de ontwikkeling van een gezonde stad. En daar is ruimte voor nodig. Die tegenstelling was het vertrekpunt van de coalitie. De energie die dit dossier teweegbracht was de impuls om verder na te denken over stadsnatuur in de wijk. Het blijft een bron van actiebereidheid om het ernstige natuuretkort in de wijk aan te pakken.

Daarbij kijken we verder dan enkel Wissenhage door breed na te denken en te bouwen aan een natuurweefselplan voor de gehele wijk.

De coalitie

Het Gents MilieuFront, Bos+ en actiecomité 'Red het Bloemekenswijkbos' sloegen de handen ineen. Samen met het Wijkgezondheidscentrum de Kaai, Stichting Lodewijk de Raet, de wijkregisseur van Bloemekenswijk en verschillende prominente wijkbewoners vormden we een coalitie. We kregen een coach van Waterland, en *en passant* kwam daar de waardevolle ondersteuning van Natuurpunt, HoGent en de Groendienst bij. De lijst van vermeldenswaardige bondgenoten is lang, maar laat ik hier nog een belangrijk lid van coalitie met naam benoemen: de ijsvogel, vereeuwigd in ons logo.

De coalitie waaierde uit in diverse acties en

Regenwater afvoeren?
Regenwater hergebruiken!

Wij installeren een regenton en/of een mini-wadi. Zo is je woning klaar voor de zomer!

Gents Milieu Front

Voor meer info, check gentsmilieufront.be/klimaatklusjes

→ verkenningssmissies, die te talrijk zijn om hier op te sommen. In september volgt een publicatie over de Bloemekenswijk. De bijzondere plekken in de wijk, onze projecten en onze dromen zullen daarin uitgebreid beschreven en verbeeld worden. We organiseerden ons project in drie thema's: Verkoeling, Verwildering en Verbinding. Een bloemlezing uit de geplande publicatie:

Verkoeling - De 3-30-300 workshops

We moeten ontharden en vergroenen. Luchtvervuiling, steeds toenemende hitte, wateroverlast of juist droogte, allemaal problemen die elegant en efficiënt worden aangepakt door te ontharden en vergroenen. Maar waar en hoe integreren we de natuur in de Bloemekenswijk? Wij vroegen het de bewoners. In verschillende workshops konden buurtbewoners en kinderen van de scholen in de wijk hun ideeën en dromen delen. Als leidraad hanteerden we het 3-30-300 principe. Bewoners en leerlingen wezen ons op plekken waar volgens hen ruimte is voor bomen, voor ontharding, voor gevelgroen en groenslingers. Alle suggesties werden gebundeld in een kaart, en de groene kansen werden voorgelegd bij de betrokken partijen. Een van de concrete vergroeningswerven die hieruit volgde is

bijkomende ontharding en de aanleg van een grote pergola deze zomer bij de moskee van de Bloemekenswijk. Zo zal het ook op hete dagen aangenaam vertoeven zijn op het voorplein van de moskee.

Verwildering - De eekhoortjes route en de ijsvogelwand

Met natuurweefselplanning kunnen we de vaak ongeziene natuur in de stad een podium geven. Verwildering gaat over het ontdekken en in kaart brengen van die stadsnatuur. Maar ook de aanwezigheid van onze bijzondere soorten bekend maken, en hun verhalen een plek geven in de wijk. Tot slot proberen we binnen dit thema ook ingrepen te doen die onze niet-menselijke wijkgenoten ondersteunen.

'Met natuurweefselplanning kunnen we de vaak ongeziene natuur in de stad een podium geven'

Met verschillende bio-blitzen en vogelmicrofoons leerden en communiceerden we over het leven in de wijk. Een eekhoortje moet van de Westerbegraafplaats naar de Guislainsite kunnen gaan, van daar naar het Bloemekenspark, en via de Lieve en het Westerringspoor terug naar de Westerbegraafplaats. Een groene ring rondom de sterk

versteende kern, de grote wilde zones verbonden met groene corridors en stapstenen. De knelpunten van de groene ring werden in kaart gebracht en worden prioritair vergroend, onder andere door de aanplant van 100 klimplanten bij Baracuna. Naast die ecologische verbinding hebben we twee locaties waar ijsvogelwanden gerealiseerd worden; met de hoop dat deze prachtige vogel niet enkel in de winter in onze buurt te bewonderen is.

Verbinding - De zorgende natuur

Natuur biedt inspiratie, steun en troost. Het zorgt voor lichamelijk en geestelijk welzijn. In de Bloemekenswijk is de rol van natuur als fundament van een gezond mens bijzonder sterk aanwezig. Mensen vinden troost in de natuur van de Westerbegraafplaats. De directeur van het psychiatrisch ziekenhuis Guislain, een groot en historisch psychiatrisch ziekenhuis in de wijk, spreekt nadrukkelijk over 'ongetemde natuur als essentieel in het herstelproces van patiënten'. Bij wijkgezondheidscentrum De Kaai wordt er gezocht naar wandelingen in de natuur van de wijk als medicijn; natuur op doktersvoorschrift. Villa Varen, een centrum voor positieve gezondheid met een uitgesproken ecologische focus, is de startplaats voor natuurwandelingen die de natuurweefselplanning organiseert.

Veel belangrijke organisaties in de wijk hebben zorg als kerntaak. In natuurweefselplanning verbinden wij die zorgtaak expliciet met natuur. Het bouwen aan natuur is tegelijk zorgen voor de mentale en fysieke gezondheid van de mens.

Michael J. Sandel,
Niet alles is te koop: De morele
grenzen van marktwerving, 2012,
Ten Have, 288 pagina's

'Kunnen we de waarde van natuur en klimaat in geld uitdrukken?'

Zin om mee te lezen met onze
boekenclub? Stuur een mailtje naar
[boekenclub@gentsmilieufront.be!](mailto:boekenclub@gentsmilieufront.be)

Niet alles is te koop

De samenleving als marktplaats?

Waarom buigt de boekenclub van GMF zich over een ruim tien jaar oud werk van alweer een economisch filosoof? Misschien omdat zorgen om het milieu vaker wel dan niet leiden tot vragen over groei, materiële consumptie en ongelijkheid.

txt_Kobe Boussauw

Harvard-professor Michael Sandel omschrijft helder het gevoel van onbehagen dat zo vaak gepaard gaat met verklaringen van menselijk gedrag aan de hand van de economische wetten van vraag en aanbod. Volgens de auteur proberen economen menselijk en politiek gedrag steeds vaker te verklaren aan de hand van marktprijncipes, ook in domeinen waar ethische en morele overwegingen doorslaggevend zouden moeten zijn. Het behandelen van traditioneel niet-monetaire waarden als handelswaar vergroot niet enkel de ongelijkheid tussen zij die wel en zij die niet kunnen betalen, het devalueert die waarden ook intrinsiek door het morele aspect afkoopbaar te maken. Bovendien wordt daardoor de drempel steeds lager om ook een volgende morele kwestie als een probleem van vraag en aanbod te gaan omschrijven, met belangen die steeds vanzelfsprekender in geld kunnen worden uitgedrukt.

Dat klinkt misschien abstract, maar het wordt concreet als we ons afvragen of we een bedrag kunnen plakken op de waarde van vriendschap, goede examenresultaten, prijzen, aandelen, een kindervens, de kwaliteit van leerstof, zorg voor nabestaanden, voor de natuur of het klimaat. Economen hebben zich in bochten gewrongen om uit te leggen dat het kan of zou moeten kunnen, dat het beter zou zijn als mensen aan hun naasten geld (of toch minsten bongo-bonnen) zouden

geven in plaats van cadeautjes, dat het efficiënter is om de uitstoot van CO₂ als marktwaar te beschouwen dan als het resultaat van moreel verwerpelijke activiteiten, of dat iedereen er baat bij heeft als organen, bloed, kindervensen, zeldzaam jachtwild, levensverzekeringen en handtekeningen van beroemdheden vrij kunnen verkocht en gekocht worden.

Voelt dit ongemakkelijk? Zeer zeker, en Sandel verwijt de neoklassieke economische wetenschap dat zij een verschuiving in het maatschappelijk debat heeft veroorzaakt, waardoor steeds meer niet-materiële waarden en andere in oorsprong niet-commerciële zaken nu als handelswaar worden beschouwd, en waardoor ook het verschil tussen een boete (je vervuilt, dus je wordt gestraft) en een tarief (je vervuilt, maar je koopt dat af) vervaagt.

De voornamelijk Noord-Amerikaanse voorbeelden die Sandel geeft lijken voor ons soms extreem. Alleen, de invasie van het marktdenken is ook in Europa volop aan de gang. Op het vlak van milieukwesties blijft het boek eerder karig met voorbeelden. Niettemin, Sandel laat er geen twijfel over bestaan dat vervuiling en uitstoot eerst en vooral moet gereguleerd en gereduceerd worden, niet verhandeld. Het ongemakkelijke gevoel dat je bekruipt wanneer een luchtvaartmaatschappij je voorstelt om de klimaatimpact van je vlucht te compenseren door enkele euro's meer te betalen, is absoluut terecht.

Luistervink

Vogels kijken met je oren

Stel... je fietst of wandelt door een park en beseft plots hoeveel vogelgekwetter je eigenlijk hoort. Of tijdens een late zomeravond valt het je op dat één vogel nog steeds vrolijk aan het fluiten is. Je kan gewoon luisteren en genieten, maar misschien wil je graag meer weten.

txt_An Van Hemeldonck pix_Bieke Vanherreweghe, Joëlle Verbeeck

Wie is het?

Welke vogel hoor ik daar kwetteren? En wie tijlt er op welk moment van de dag? Dankzij de app Merlin Bird ID kan je tegenwoordig zelf vogelgeluiden opnemen en meteen ontdekken welke vogel er zo mooi zijn avondlied fluit – meestal een merel. De app werd ontwikkeld door het Cornell Lab of Ornithology, verbonden aan de gelijknamige Amerikaanse universiteit. Om het gezang te determineren gebruikt de app artificiële intelligentie en deep learning.

'Luistervink wil mensen dichterbij de natuur brengen'

Luistervink

Maar het kan nog beter. De Nederlandse vogelexpert Folkert de Boer bedacht het project Luistervink, vanuit het idee dat je vogels niet alleen met je ogen, maar ook met je oren kan ontdekken. Hij ontwikkelde Luistervink-kastjes, die met een gelijkaardige software werken als de Merlin Bird ID app, meer bepaald BirdNET-Pi. In de

kastjes wordt het gezang echter niet opgenomen, want na amper drie seconden herkent de technologie het al. Door vogelgeluiden toegankelijk te benoemen voor iedereen, wil Luistervink mensen dichterbij de natuur brengen en hen er meer bewust van maken.

'De kastjes registreren dag en nacht vogelgeluid'

En in Gent

In het kader van de campagne Gentse Beesten bracht GMF samen met Natuurpunt Gent het project Luistervink naar onze stad. Op tien plekken werden Luistervink-kastjes opgehangen, die dag en nacht vogelgeluid registreren. Via de website kan je rechtstreeks volgen welke vogels op dat moment te horen zijn. Vanuit je zetel thuis kan je dus live de vogels rond onder meer het stadhuis, de Bijloke of het Pierkespark ontdekken. Bovendien worden alle waarnemingen nauwkeurig opgeslagen. Dat levert op termijn een enorme hoeveelheid waardevolle data

op over de variatie aan vogels in Gent.

Win-win

Een van de Luistervink-kastjes hangt in de Tuin van Kina. Daar zijn ze alvast laaiend enthousiast, vertelt inhoudelijk coördinator Els Baetens: 'We hebben onmiddellijk ja gezegd op de vraag om een kastje te plaatsen. Het is een zeer nuttige digitale toepassing om de analoge wereld van de natuur te registreren en zichtbaar – of beter: hoorbaar – te maken. Voor ons museum is dat echt een aanwinst. Zelf ben ik echt verbaasd over de variëteit aan vogelgeluiden. Heggenmussen zijn mijn favoriet; zeer gezellig en hun gekwetter doet me denken aan mijn jeugd. Er wordt nu ook meer over vogels gebabbeld tijdens de pauzes. Soms vergelijken we zelfs of er in onze tuin meer soorten te horen zijn dan op andere plekken in Gent.'

Luistervink mee op luistervink.be

Ludmila — 'Tijdens elke wandeling met onze hond raapten we sigarettenpeuken op'

Ludmila Andreoli Parekh is een architecte uit Brazilië en woont al vijf jaar in Gent. Vanaf haar aankomst in Gent is Ludmila begaan met zwerfvuil in de stad. De afgelopen jaren zette ze haar schouders onder verschillende straffe campagnes van Gents Milieufront.

Hoe ben je bij GMF terechtgekomen? — Toen ik in België aankwam, begon ik met lessen Nederlands. De lessen spoorden me aan om vrijwilligerswerk in de buurt te zoeken. Bij GMF vond ik een *match* tussen de visies van de organisatie en mijn interesses. Voor mijn vrijwilligerswerk bij GMF was ik ook al regelmatig bezig met duurzaamheid.

Op welke manier was je bezig met duurzaamheid? — Mijn dochter en ik merkten op dat er enorm veel sigarettenpeuken in de stad liggen. Een peuk is erg klein én heel schadelijk. Sigarettenpeuken belanden al te vaak in de riool of in de natuur. Ze vervuilen het water, vervuilen de grond, zijn slecht voor dieren, ... Kortom: sigarettenpeuken horen in de vuilbak. We maakten samen een plan: tijdens elke wandeling met onze hond raapten we sigarettenpeuken op. We hingen een affiche op de rug van onze hond om bewustwording te creëren. Dat werkte erg goed: een hond trekt de aandacht van voorbijgangers! Alles opgeteld hebben we vierentwintig uur peuken verzameld. Na die vierentwintig uur hadden we twaalf liter peuken. We hebben de resultaten online gezet en toonden onze actie ook in het tv-programma 'Iedereen Beroemd'.

Jouw actie inspireerde GMF? — Inderdaad, in 2025 voerden we met GMF een sigarettenpeukenactie op het festival Copacabana in Gent. We verzamelden peuken en deelden zakasbakjes uit, kleine asbakjes die je makkelijk in de broekzak of handtas kan steken om de sigarettenpeuken later veilig weg te

gooien. De gesprekken met de festivalgangers waren inspirerend. We legden uit waarom sigarettenpeuken weggooien zo schadelijk is en kregen vele positieve reacties. Bezoekers reageren positief omdat we hen niet belerend benaderen en niet vragen om te stoppen met roken. We bemoeien ons niet met hun gedrag, maar we bieden hulpmiddelen zoals het zakasbakje aan.

Dit jaar gaan we met GMF opnieuw aan de slag rond sigarettenpeuken. Op zaterdag 4 juli vindt de internationale 'No Butts Day' plaats. Op die dag werken mensen wereldwijd samen om sigarettenpeuken te verzamelen en zo de bewustwording rond het afval te vergroten. Ook met GMF doen we mee om mensen te informeren. Op 4 juli maken we een kunstwerk met verzamelde sigarettenpeuken.

Je bent de sigarettenpeuken dus nog niet beu?

— Nee, helemaal niet! Ik ben al volop bezig met de voorbereidingen voor juli. Het is een werk van lange adem. Ik vind het belangrijk dat we jaarlijks bezig zijn met het verzamelen van sigarettenpeuken en de bewustwording rond zwerfvuil. Door de jaarlijkse aandacht creëren we een traditie én verzamelen we cijfers over het aantal sigarettenpeuken in Gent. Het duurt nu eenmaal enkele jaren voor we resultaat zien. Ik zie het positief, mensen hebben geen slechte bedoelingen als ze sigarettenpeuken op de grond gooien. De meeste mensen die ik aanspreek tijdens acties, zijn zich niet bewust van de schade van een sigarettenpeuk en staan open voor nieuw gedrag.

Wat trekt jou nog aan in het vrijwilligerswerk bij GMF? — 'De *community* die ik leerde kennen bij GMF is erg fijn. Er zijn zoveel inspirerende acties bij GMF. Ik wil aan alles meewerken maar ik moet mijn tijd zorgvuldig verdelen! Ik ben ook bij enkele andere organisaties aan de slag als vrijwilliger. Dat vind ik interessant omdat ik merk dat er veel samenhang is tussen de verschillende organisaties. Ik vind de overlap ook belangrijk: we kunnen niet in ons eigen hokje werken. We bereiken veel meer als we samenwerken!

txt_Jente Azou pix_Jurgen Remmerie

Meer weten over de peukenactie?
Check de agenda op gentsmilieufront.be/!

help
mee

Heb je zin om ook
vrijwilliger te worden?
Laat het ons weten!
info@gentsmilieufront.be

MEET Jules#38: JULES WEKT OP

Meer avonturen van Jules vind je op de
GMF website, via tinyurl.com/JulesGMF

jun jul sep

20.06

18.07

22.07

25.07

20.06 Bioblitz en meer @ Bloemkenswijk

—
Ontdek de FNO-site

Op zaterdag 20 juni organiseren we tal van activiteiten op de FNO-site in de Bloemkenswijk! We starten met een tochtje vuilvissen op het historische kanaal De Lieve. Daarna installeren we langs de oever een unieke ijsvogelwand. Vervolgens hangen we nestkasten op voor gierzwaluwen en zwarte roodstaarten en organiseren we ook nog een bioblitz: al doende leren we de site kennen!

zaterdag 20 juni | sessies lopen van 10 u tot 16 u.

Afspraak aan FNO-site (ingang tussen Lukoil en uitrit brandweer)

Inschrijven op gentsmilieufront.be/fno-blitz

18.07 Gent in bomen (zuid)

—
GMF-bomenwandeling Gentse Feesten #1

Vrijwilligers van de GMF-bomenwerkgroep trakteren op de Feesten op een eigenwijze tocht door de binnenstad en vertellen straffe Gentse verhalen aan de hand van... bomen! Zaterdag 18 juli wandelen we de zuidelijke lus. Die start en eindigt aan de toekomstbomen naast het Stadskantoor en is zo'n 6 kilometer lang. Achteraf sluiten we aan op de Feesten en vertellen we jan en alleman over onze boom-avonturen. Tot daar en dan, boomers!

zaterdag 18 juli | 14 u.

Start wandeling: aan de toekomstbomen naast het Stadskantoor
Deelname is gratis, wel inschrijven op gentsmilieufront.be/gentinbomen

7.09 GMF-boekenclub

—
'F*ck de klimaatverandering?!'
(Peter Verbiest)

10 topcommunicatiestrategen buigen zich over de vraag hoe we de huidige klimaatmoeheid opnieuw kunnen omzetten in meer urgente en doeltreffende klimaatactie. Hoe kunnen topmerken de klimaatverandering 'verkopen' om de publieke opinie te beïnvloeden en te zorgen voor gedragsverandering? Hoe zetten we samen het 'systeem' onder druk om harder en sneller te reageren op de klimaatverandering? Lees het boek en kom het samen met andere GMF'ers bespreken. We moeten eruit leren, want dit gaat over onze core business!

maandag 7 september | 20 u.
Gents MilieuFront, Dampoortstraat 81, 9000 Gent
Bevestig je aanwezigheid via boekenclub@gentsmilieufront.be

16.09 Kinderfietsparade

—
Fiets mee met je kroost (en klas)

Gent is een fietsstad in wording, maar we zijn er nog niet. Investeren in fietsveiligheid blijft hard nodig. Daarom laten we aan het begin van de Week van de Mobiliteit massaal van ons horen. We rijden met zoveel mogelijk grote en kleine mensen een kindvriendelijke route met toeters en (deci)bellen. Kom je er mee een fietsfeestje van maken? Samen zorgen we voor een kinder-kritische massa in de Gentse binnenstad. Want de stad, die is ook van hen!

woensdag 16 september | 14 u.
Startuur en -plaats worden nog bekendgemaakt
Binnenkort (veel) meer info op gentsmilieufront.be/kinderfietsparade

7.09

16.09

ontdek meer

activiteiten op
gentsmilieufront.be/kalender

22.07 Gent in bomen (noord)

—
GMF-bomenwandeling Gentse Feesten #2

Vrijwilligers van de GMF-bomenwerkgroep trakteren op de Feesten op een eigenwijze tocht door de binnenstad en vertellen straffe Gentse verhalen aan de hand van... bomen! Woensdag 22 juli wandelen we de noordelijke lus. Die start en eindigt aan de Muilenboom op de Vlasmarkt en is zo'n 8 kilometer lang. Achteraf sluiten we aan op de Feesten en vertellen we jan en alleman over onze boom-avonturen. Tot daar en dan, boomers!

woensdag 22 juli | 14 u.
Start wandeling: onder de Muilenboom op de Vlasmarkt
Deelname is gratis, wel inschrijven op gentsmilieufront.be/gentinbomen

24 & 25.07 GMF-klimaatcafé @ Gentse Feesten

—
Is dat klimaat hier nog altijd niet oké?

Nog altijd niet?? We snappen het ook niet vree goed, we zijn er nochtans al jaren mee bezig! Daarom organiseren we tijdens de Gentse Feesten niet alleen bomenwandelingen, we openen ook - knal in de Feestenzone - een GMF-klimaatcafé! Met daarin onder andere een toogfilosoof om uw grote of kleine milieu-mijmeringen mee door te nemen, een kaartje te leggen of om u te wagen aan een bordje gemengd. Kortom, een plek om tot rust te komen in het hart van de Feesten, en om in goede compagnie aan een betere wereld te werken.

Vrijdag en zaterdag 24 & 25 juli | 15 - 22 u.
Bibliotheekstraat
(toegang Baudelopark), 9000 Gent
Meer info op gentsmilieufront.be/gentsefeesten

25.09 Kick-off voor GMF-vrijwilligers

—
Can I kick it? Yes you can

Nu het zomerreces erop zit, trappen we samen een nieuw, machtig GMF-jaar vol actie, plezier en impact van start! Wees welkom en kom gerust onvoorbereid; met andere vrijwilligers, bestuur en personeel pitchten en bekokstoven we samen toffe, wilde plannen. Het wordt anders dan anders, en zeer interactief! We nemen ook ruim de tijd om elkaar beter te leren kennen, zowel gloednieuwe vrijwilligers als het vernieuwde team GMF. De plaats van afspraak wordt later bekendgemaakt. Afsluiten doen we in café-stijl, in de sfeer en *couleurs de l'Été Indien*!

vrijdag 25 september | 19.30 u.
(locatie: weten we nog niet, wordt later bekendgemaakt)
Inschrijven op gentsmilieufront.be/kickoff

30.09 Open GMF-raad i.s.m. Avansa Regio Gent

—
Toulon aan de Leie (Gent in 2050)

Hoe ziet Gent er in 2050 uit als het huidige niveau van klimaatverstoring aanhoudt? Dit weten we helaas al: nog meer hittedagen, droogte én wateroverlast, nog meer druk op wonen en publieke ruimte. Is onze stad daar klaar voor? Banien! Daarom gaan we op zoek naar oplossingen. Welke quick wins liggen voor de hand, en aan welke grote werven moeten we vandaag beginnen om Gent in 2050 leefbaar en klimaatrobuust te maken? Kom mee brainstormen over de stad van morgen, doe het voor uw (klein)kinderen!

woensdag 30 september | 19.30 - 22 u.
Zaal De Blauwe Vogel (De Krook),
Miriam Makebaplein 1, 9000 Gent
Inschrijven op gentsmilieufront.be/openraad

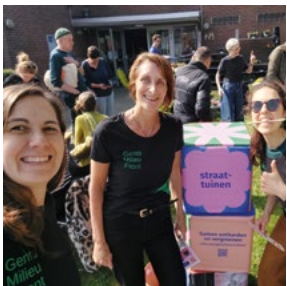

25.09

30.09

In 'repareren' zit 'eren', en dat zullen we geweten hebben! Van fietsen tot naaimachines, alles werkt weer!
#repaircafé

Als uitsmijter trakteerden we de AV-leden van #pasar op de avant-première van de #bomenwandeling door Gent!

Een goedgevulde Koorzaal voor de kledingbeurs. Volgend jaar nog eens?
#reusereducerepair

Get the bigger picture!

Sinds eind april vinden hommels hun weg naar de voor hen gebouwde hotels. Dank aan de bewoners van vzw Kompas!
#welkominsecten

GMF.C. De Kampioenen
#nieuweweteamfoto

Op 10 minuten tijd spotten we 14 insectensoorten bij ons onthardingsexperiment op de #fluvius-site! #gentsebeesten

volg ons

👍 gentsmilieufont-GMF
📷 @gentsmilieufont
#gentsmilieufont

Gents Milieu Front

over ons

Gents MilieuFront (GMF) is een politiek onafhankelijke milieuvereniging die actief is in Gent en omgeving.

We willen mee vorm geven aan een samenleving waarin 'duurzaam' altijd de logische, natuurlijke keuze is, op alle niveaus. Om dit te bereiken richten we ons tot lokale overheden, inwoners en organisaties in de regio via beleidswerk, sensibilisering, adviesverlening en actie. Vrijwilligers zijn het kloppend hart van onze vereniging. We leggen ons toe op stedelijke thema's zoals afval, energie, mobiliteit en klimaat. MilieuAdviesWinkel (MAW) is het servicepunt duurzaam bouwen en renoveren van GMF.

word lid

Word je lid, dan help je ons om nog meer acties te ondernemen en zwaarder te wegen op het Gentse milieubeleid. Je bent al lid vanaf 10 euro per jaar! Dit doe je makkelijk en snel via het domiciliëringsformulier op de website. Jij kiest zelf voor welk bedrag je lid wordt op gentsmilieufont.be/wordlid. Elk GMF-lid heeft recht op kortingen in een twintigtal duurzame Gentse handelszaken. Originele cadeautip? Schenk een lidmaatschap!

COLOFON

Frontaal is het driemaandelijkse tijdschrift van Gents MilieuFront vzw (GMF)

Jaargang 29_nr. 2
Zomer 2026

verantwoordelijke uitgever
Marie Desrousseaux
Dampoortstraat 81
9000 Gent

redactie
Anke de Sagher, Natan T'Joens
Daniël Vernooij, Lud Coppens,
Toby Lauwerier, An Van Hemeldonck, Stefaan Van Ryssen, Jente Azou, Remi Leroy, Sabine Huyghe, Kobe Bousseau, Dominique Willaert, Bouke Billiet, Joris Eschautier, Ine Desmet, Thijs Michiels

grafisch concept
Marlies Nachtergaele

lay-out
Titus Verboven,
Ferre Loeckx,
Pierre Van Uffelen

fotografie — illustraties
Vermeld bij artikel.
Cover: Jurgen Remmerie
Achterflap: Marian Vandenbussche
— Huisillustratoren:
Bieke Vanherrewege,
Bart Van Besien

contact redactie
frontaal@gentsmilieufont.be

copyright
Overname van artikels wordt aanbevolen, mits bronvermelding.

drukwerk
Graphius, Gent

Gedrukt op 100% kringlooppapier met inkt op vegetale basis en solventvrij.

De Vlaamse overheid en Stad Gent erkennen en steunen GMF.

doe mee

GMF bestaat dankzij de inzet van een groep enthousiaste vrijwilligers. Hands-on organisatoren, dossiervreters of praktische enthousiasten: iedereen is welkom! Stuur een e-mail naar info@gentsmilieufont.be en we nodigen je uit voor een kennismakingsgesprek.

steun ons

Steun GMF met een gift, en je kan rekenen op belastingvermindering! Stort een bedrag op rekening BE19 8939 4405 6912. Vermeld in de mededeling 'Gift'. Alle giften vanaf €40 op jaarbasis zijn fiscaal aftrekbaar. Giften hoger dan €40 zijn natuurlijk ook welkom. Merci!

vind ons

Secretariaat GMF
Dampoortstraat 81
9000 Gent — T 09 430 03 90
info@gentsmilieufont.be
www.gentsmilieufont.be
Steven Geirnaert, Thijs Michiels, Steffi Boelens, Bouke Billiet, Daniël Vernooij, Annelies Sevenant, Ine Desmet en Emma Van Iseghem

Openingsuren
Open van maandag tot vrijdag.
9u – 12u30 | 13u30 – 17u

MilieuAdviesWinkel (MAW)
Wil je bouwadvies? Maak dan eerst een afspraak. — T 09 430 03 91
info@milieuadvieswinkel.be
www.milieuadvieswinkel.be
Stefaan Claeys, Veerle Vercruyce, Bieke Vanherrewege en Wim Crepain

GMF, Netwerk Duurzame Mobiliteit en Fietsersbond Gent presenteren

Wij willen fietsen!

Straten zijn er voor mensen, niet voor machines.
Fiets met ons mee in de Week van de Mobiliteit!

DE 16/09 GROTE KINDER FIEETS PARADE GENT

(OUDERS
OOK WELKOM!)

woensdag 16 september, namiddag, negenduust Gent

Startuur, traject en meer info lees je gauw op
gentsmilieufront.be/kinderfietsparade

Gents
Milieu
Front

week
mobiliteit

Frontaal

Gents
Milieu
Front

driemaandelijks magazine van Gents MilieuFront
jaargang 29 – 2de trimester 2026
v.u. Marie Desrousseaux, Dampoortstraat 81, 9000 Gent

P806132
afgiftekantoor
9000 Gent 1

PB-PP
BELGIE(N)-BELGIE